

18 Ulusal Yönetim ve Organizasyon Kongresi

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
İİBF İŞLETME BÖLÜMÜ
YÖNETİM VE ORGANİZASYON ANABİLİM DALI

KONGRE BİLDİRİLER KİTABI

Yayına Hazırlayanlar

Prof. Dr. Hüseyin ÖZGEN

Prof. Dr. Azmi YALÇIN

Doç. Dr. Ali DANIŞMAN

Yrd. Doç. Dr. Kemal Can KILIÇ

Öğr. Gör. Emrah YENİLMEZ

Arş. Gör. Özge DEMİRAL

20-22 MAYIS 2010 ADANA

18. ULUSAL YÖNETİM VE ORGANİZASYON KONGRESİ

BİLDİRİLER KİTABI

Yayına Hazırlayanlar

Prof.Dr. Hüseyin ÖZGEN

Prof.Dr. Azmi YALÇIN

Doç.Dr. Ali DANIŞMAN

Yrd.Doç.Dr. Kemal Can KILIÇ

Öğr. Gör. Emrah YENİLMEZ

Arş.Gör. Özge DEMİRAL

Düzenleyen

**ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
İKTİSADI VE İDARI BİLİMLER FAKÜLTESİ
İŞLETME BÖLÜMÜ**

**20-22 Mayıs 2010
ADANA**

KURULLAR

DANIŞMA KURULU ÜYELERİ

Prof. Dr. Ceyhan ALDEMİR	Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. Ümit BERKMAN	Bilkent Üniversitesi
Prof. Dr. Dursun BİNGÖL	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Tamer KOÇEL	İstanbul Kültür Üniversitesi
Prof. Dr. Ömür Timurcanday ÖZMEN	Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. Şan Öz-ALP (E)	Anadolu Üniversitesi
Prof. Dr. Zeyyat SABUNCUOĞLU	Uludağ Üniversitesi
Prof. Dr. Fulya SARVAN	Akdeniz Üniversitesi
Prof. Dr. Alaattin TİLEYLİOĞLU	Orta Doğu Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Behlül ÜSDİKEN	Sabancı Üniversitesi
Prof. Dr. Engin YILDIRIM	Sakarya Üniversitesi
Prof. Dr. Uğur YOZGAT	Marmara Üniversitesi

BİLDİRİ ÖN DEĞERLEME KURULLARI ÜYELERİ

Örgüt Teorisi

Prof. Dr. Engin YILDIRIM	Sakarya Üniversitesi
Prof. Dr. Nazlı WASTİ	Orta Doğu Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Şükrü ÖZEN	Başkent Üniversitesi

Stratejik Yönetim

Prof. Dr. Fulya SARVAN	Akdeniz Üniversitesi
Prof. Dr. Uğur YOZGAT	Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet BARCA	Sakarya Üniversitesi

Örgütsel Davranış

Prof. Dr. Mahmut PAKSOY	İstanbul Kültür Üniversitesi
Prof. Dr. Ömür Timurcanday ÖZMEN	Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. Enver ÖZKALP	Anadolu Üniversitesi

İnsan Kaynakları Yönetimi

Prof. Dr. Hüseyin ÖZGEN	Çukurova Üniversitesi
Prof. Dr. Cavidé UYARGİL	İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Dursun BİNGÖL	Gazi Üniversitesi

KONGRE YÜRÜTME KURULU

Dönem Başkanı

Prof. Dr. Hüseyin ÖZGEN

Çukurova Üniversitesi

Kongre Sekreteri

Prof. Dr. Azmi YALÇIN

Çukurova Üniversitesi

Yürütme Kurulu Üyeleri

Prof. Dr. Ünal AY

Çukurova Üniversitesi

Doç. Dr. Ali DANIŞMAN

Çukurova Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Mehmet TURAN

Çukurova Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Kemal Can KILIÇ

Çukurova Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Bahattin KARADEMİR

Çukurova Üniversitesi

Arş. Gör. Bilge AKÇA

Çukurova Üniversitesi

Arş. Gör. Özge DEMİRAL

Çukurova Üniversitesi

Arş. Gör. İlksun Didem ÜLBEĞİ

Çukurova Üniversitesi

İçindekiler

SUNUŞ	IV
SUNUŞ	VII
ÖNSÖZ	IX
YÖNETİM VE ORGANİZASYON KONGRELERİ TARİHÇESİ	XI
KONGRE YÜRÜTME KURULU	XV
İÇİNDEKİLER	XVI
1.BÖLÜM - İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİ	1
Personel Güçlendirmeye Dayalı İnsan Kaynakları Yönetimi Uygulamalarının ÖrgütSEL Vatandaşlık Davranışı İle İqliki Düzeyinin Belirlenmesi: Eczacıbaşı Topluluğu Örneği (<i>M.Kemal DEMİRÇİ, Ceren GİDERLER ATALAY</i>).....	2
İş Görenlerin İş Güvenliğine Yönelik Bilgi Ve Tutumlarının Değerlendirilmesi: Bir Hazır Giyim Fabrikasında Vaka Çalışması (<i>A.Sinan ÜNSAR</i>).....	13
Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Faaliyet Gösteren Küçük Ve Orta Ölçekli İşletmelerde İşletme Sahiplerinin Karakterleri (<i>Doğan ÜNLÜCAN, Cem TANOVA</i>) ...	22
Türkiye'deki İky Anlayışının Modeller Bağlamında Değerlendirilmesi: İso 500 Örneği (<i>Yasemin ÖZDEMİR, Serkan BAYRAKTAROĞLU</i>)	32
Değerlendirme Merkezi Uygulamalarının Türkiye'deki Organizasyonlardaki Durumunun Değerlendirilmesi (<i>Atilla YELBOĞA</i>).....	38
Algılanan ÖrgütSEL Desteğin Çalışanların İş-Aile, Aile-İş Çatışması, ÖrgütSEL Özdesleşme Ve İsten Ayılma Niyetine Etkisi: Savunma Sektöründe Bir Araştırma (<i>Ömer TURUNC, Mazlum ÇELİK</i>).....	45
Lider Desteğinin Çalışanların İş-Aile Yaşam Çatışması Ve İş Performansına Etkisi: Savunma Sektöründe Bir Araştırma (<i>Mazlum Çelik, Ömer TURUNC</i>)	58
Büyük Ölçekli Bir İşletmede İş Değerleme Sistemi Tasarım Süreci (<i>Serkan ÇOLAKOĞLU, Esma Eda EROL</i>)	71
Lider Geliştirme Uygulamalarının Etkinlik Değerlendirmesi Ulusal Ölçekli Bir Bankada İlişkisel Bir Alan Araştırması (<i>Özkan KARAASLAN</i>)	81
Stratejik İnsan Kaynakları Yönetiminin İşletme Performansına Etkisi: Yenilikçiliğin Aracılık Rolü (<i>İsmail TOKMAK</i>)	94
Bireysel Performans Değerlendirmede Kullanılacak Yetkinliliklerin Belirlenmesi: Yöneticiler Üzerinde Bir Araştırma (<i>Sait GÜRBÜZ, Ahmet Cevat ACAR, İbrahim S. MERT</i>)	103

Lojistik Sektöründe Çalışanların Algıladığı İş Güvencesizliği İle Çalışan Sağlığı Ve Güvenliği Arasındaki İlişkinin İncelenmesine Yönelik Bir Araştırma (<i>Murat YAŞLIOĞLU, Pelin KANTEN, Burcu Özge ÖZASLAN</i>)	111
Türkiye'de Büyük İşletmelerin Açıklandıları Etik Kodlarda İnsan Kaynakları Yönetiminin Rolünü Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma (<i>Serkan BAYRAKTAROĞLU, Sevdiye ERSOY</i>)	120
Yetenek Yönetiminin Algılanması Üzerine Karşılaştırmalı Bir Araştırma (<i>Mehmet ALTINÖZ, Serdar ÇÖP</i>)	129
Havacılık Kazalarında İnsan Faktörü: Bir Alan Araştırması (<i>Asuman AKDOĞAN, Özgür DEMİRTAŞ</i>)	142
İş Güvencesi Ve İş Sözleşmesinin Feshine Yönelik İşe İade Kararları Üzerine Bir Araştırma (<i>Ayşe Oya ÖZÇELİK, Sibel UĞRAŞBUL, Beynaz UYSAL</i>)	150
Toplam Kalite Yönetimi Çerçeveinde Performans Değerleme Açısından Çalışan Memnuniyeti (<i>Burçın ÇETİN, Gönen DÜNDAR</i>)	161
Bursa'da Faaliyet Gösteren İşletmelerin Üniversite-Sanayi İşbirliği Algıları Ve Yönetim Organizasyon Konuları Kapsamında Bir İnceleme (<i>Kurtuluş KAYMAZ, B. Aydem ÇİFTÇİOĞLU, Duygu ACAR</i>)	167
Nepotizmin Çalışanların ÖrgütSEL Adalet Algılamaları Üzerine Etkisi (<i>Ayşar KURGUN, Ediz GÜRİPEK, Erdem AKTAŞ</i>)	171
Uluslararası Çerçeve Anlaşmaları Ve Çokuluslu Şirketler: Türkiye Uygulamalarından Ön Bulgular (<i>Kadire Zeynep SAYIM, Özge BERBER AĞTAŞ, Michael FICHTER, Jörg SYDOW</i>)	180
Türkiye'de İşçi Ve İşveren Konfederasyonlarına Bağlı Sendikaların Bilişim Teknolojisi Kullanımı Ve Sanal Sendikacılık Uygulamalarına Bakış Açısı Ve Bir Uygulama (<i>Gönen DÜNDAR, Meryem AYBAS</i>)	187
Bilişim Sektöründe İnsan Kaynakları Uygulamalarının Etkinliğinin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma (<i>Mürşide ÖZGELDİ, Ş.Tuba GÜNAY</i>)	194
Performans Değerlendiricilerin Bağımsız Benlik Kurgusu, Performans Değerlendirmeye İlişkin Öz-Etkinlikleri Ve Değerlendirme Enflasyonu Arasındaki İlişki (<i>Zeyyat SABUNCUOĞLU, Nihan Çerağ BİLGİN</i>)	198
Türkiye'de İnsan Kaynakları Yönetimi Uygulamaları: Ulusal Kültürü Etkisi (<i>Aylin ATAAY</i>)	209
2. BÖLÜM - ÖRGÜT TEORİSİ	222
Yönetim Alanında Kayıp Bir Aktör: Türk Sevk Ve İdare Derneği (<i>Mustafa KURT</i>) ...	223
Kurumsal Sosyal Sorumluluk Uygulamalarının Firma Finansal Performası Ve Kurumsal Sosyal Performansı Üzerindeki Etkisi: İmkb'de İşlem Gören Çokuluslu İşletmelerin Analizi (<i>Tülay İLHAN, Tarhan OKAN, Emrah KOPARAN</i>)	230

XVII	
e	
....111	
GLU,	
....120	
....129	
....142	
....150	
....161	
onetim	
....167	
GUN,	
....171	
dan	
ER,	
....180	
pologisi	
Gören	
....187	
e	
....194	
rmeye	
....198	
in	
....209	
....222	
T)....223	
rumsal	
in	
....230	

Küreselleşmenin ÖrgütSEL Alanlara Etkisi: Türk Sineması Örneği (<i>R. Arzu KALEMCİ, Şükru ÖZEN</i>)	XVIII 233
Muhtaçların Bakımı: Sosyal Hizmetler Endüstrisinde Değişim (<i>Mustafa M. GÖKOĞLU</i>)	241
Yapısal Boşlukları Dolduran Örgütlerin ÖrgütSEL Alandaki Eşbiçimliliğe Etkisi (<i>Ela Özkan-CANBOLAT</i>)	249
Mikro Ve Makro Dönüşümllerin Tedarikçi Gelişimine Ve Öğrenmesine Etkileri: Otomotiv Sektöründe Bir İnceleme (<i>BerNA TARI, Bilgehan UZUNCA, S. Nazlı WASTİ</i>)	261
Türk ÖrgütSEL Öğrenme Yazını: Ulusal Yönetim Ve Organizasyon Kongre Bildirileri Örneği (<i>Umut KOÇ</i>)	266
Firmaların Yönetim Modalarını Benimsemesine Etki Eden Faktörler: Türkiye'de Yerleşik Firmalarda Tky, Altı Sigma, Yalın Üretim Ve Kurumsal Karne Fikirlerinin Yayılmımı (<i>Mehmet ERÇEK, Özlem ARACI, Cihangir GÜMÜŞTAŞ</i>)	275
ÖrgütSEL Öğrenme Ve Sonuçları: İmkb'de Görgül Bir Araştırma (<i>Deniz TAŞCI, Umut KOÇ</i>)	278
Eleştirel Bakış Uçısı: Türkiye İçin Çır Lüks Mü Yoksa Gereklik Mi? (<i>Ozan Nadir ALAKAVUKLAR</i>)	290
Kurumların Ortaya Çıkışında Meşrulaştırma Stratejilerinin Kullanımı: Saatleri Ayarlama Enstitüsü Örneği (<i>Erkan ERDEMİR</i>)	299
Türkiye'deki Teknoparkların Bünyelerindeki Şirketlerin Başarımı (<i>Özgecan KOÇAK, Özge CAN</i>)	307
Kurumsal Yönetişimin Dyy'ın Uluslararası Çeşitlenme Ve Finansal Performans Üzerindeki Moderator Etkisi: Finansal Kriz Sonrası Türkiye (<i>Kader Tan ŞAHİN, Seyfettin ARTAN, Seda TÜYSÜZ</i>)	313
Siyasi İtaat, Teknik Beceri Ve Siyasi Eylemcilik: Farklı Kurumsal Mantıklar Altında Evrilen Türk Sendikacılığı, 1947-1980 (<i>Çetin ÖNDER, Behlül ÜSDİKEN</i>)	320
ÖrgütSEL Meşruiyetin Yeniden İnşasına Yönelik Bir Süreç Modeli: Türk Kızılayı Örneği (<i>Abdullah UZUN</i>)	322
Türkiye'de Dershanelerin Yayımlma Ve Meşrulaşma Süreci: Başarı Öyküsü Mü – Efsane Mi? (<i>Zuhal ŞENYUVA, Şükru ÖZEN</i>)	332
Vekil Harç (Stewardship) Kuramı Ve Asıl Vekil Kuramının Birlikte Ele Alınmasına Yönelik Keşfedici Bir Araştırma (<i>Gözdegül BAŞER</i>)	338
İşletmelerde İnovasyon Sürecinde Sosyal Sermaye (<i>Aytül Ayşe ÖZDEMİR, Emre DEMİRCİ</i>)	341
Kurumsal Etkiler Mi Yoksa Popülasyon Dinamikleri Mi?: Türkiye'de Bir ÖrgütSEL Form Olan Özel Ortaöğretim Okullarının Kurumsallaşması (<i>Mehmet ÇAKAR</i>)	352

Yerel Ve Çokuluslu Firmalarda Yönetim Kurulu Yapısı, Kurumsal Sosyal Sorumluluk Ve Finansal Performans Farklılıklarını (<i>Tülay İLHAN, Kader TAN ŞAHİN, Çiğdem ŞAHİN BAŞFIRINCI, Aygün ÖZSALİH</i>)	358
Örgütler Kurumsal Baskılarla Stratejik Yanıtlar Verebilir Mi? İmkb'de İşlem Gören Bankaların Kurumsal Yönetim İlkeleri Karşısındaki Davranışları Üzerinden Bir Değerlendirme (<i>Eyüp Aygiin TAYŞİR, İbrahim ANIL</i>)	361
Bir Örgütsel Formun Oluşumu: Banka'dan Ofis'e, Ofis'den Bankalara Ve İktisadi Devlet Teşekkülerine (<i>Janset ÖZEN AYTEMUR, Behlül ÜSDİKEN</i>)	369
3. BÖLÜM - STRATEJİK YÖNETİM	371
Örgütlerde Formalizasyon Yenilik Yapabilme Yeteneğine Engel Oluşturur Mu? Bankalarda Yenilik Boyutları (<i>Dilek Zamantılı NAYIR, Ulrich TAMM</i>)	372
Örgütsel Ustalık (Organizational Ambidexterity): Örgütsel Ustalık Düzeyini Belirlemede Araştırıcı Ve Yararlanıcı Stratejilerin Etkileşimsel Rolü (<i>A. Asuman AKDOĞAN, Ayşe CİNGÖZ</i>)	379
Jenerik Rekabet Stratejilerinin İşletme Karlılığı Ve Pazar Performansına Etkisi (<i>Rifat KAMAŞAK</i>)	387
Türkiye'nin İlk 1000 Büyük Sanayi Kuruluşunun Kiyaslama Uygulamalarına Yönelik Bir Araştırma (<i>A.Tuğba KARABULUT</i>)	396
Lojistik Sektöründe Süreç Yenilikçiliği Ve İşletme Performansı Üzerine Etkileri (<i>A.Zafer ACAR, Ayşe GÜNSEL</i>)	405
Türkiye'de Stratejik İşbirlikleri: İlişki Süresinin Ortaklar Arası Uyuma Etkileri Üzerine Bir Araştırma (<i>Ayla ESEN</i>)	414
"Devamlılık İçinde Değişim": Türkiye'deki Büyük Aile Holdingleri Ve Bünyelerindeki Şirketlerin Kurumsal Büyüme Stratejileri (1938-2009) (<i>Ayşe KARAEVLİ, Ersin DEMİROK</i>)	418
Stratejik Yönetimde Geleceği Kazanmaya Yönelik Stratejik Liderlik Temaları Açısından Bir Değerlendirme: Gaziantep Organize Sanayi Bölgesinde Gerçekleştirilen Bir Alan Araştırması (<i>A.Haluk PINAR</i>)	423
Kredi Kartları Pazarında Ortaklaşa Rekabet Stratejisi: Advantage Kredi Kartı Üzerine Bir Araştırma (<i>Yunus DEMİREL, Nurzahit KESKİN, Hayri ÜLGEN</i>)	431
Stratejik Esneklik Ve Kurum Performansı İlişkisinde Senaryo Planlama Tekniğinin Rolü (<i>Ayla ESEN, Gönenç KESKİNEPE</i>)	440
Yolsuzluk Ve İçeriden Öğrenenlerin Ticaretinin Borsa Endeks Ve Hisse Fiyatları Üzerindeki Etkisi: İmkb'ye Yönelik Bir Araştırma (<i>İnan ÖZALP, M. Emrah DAYIOĞLU, Aslı GEYLAN</i>)	444
Türkiye'de Girişimcilik Ve İşsizlik İlişkisi: Dinamik Bir Analiz (<i>Hakan KUM, Korhan KARACAOĞLU</i>)	454

HİN, ...358	Stratejik Yönetim Düşüncesi Nasıl Öğretiliyor?: Akademisyenler Üzerine Bir Araşturma (<i>Mehmet Ali KÖSEOĞLU, Mehmet BARCA, Kemal KARAYORMUK</i>)	464
.....361		
Devlet 369	1980 Sonrası Örgütsel Girişimcilik Alanı Ve Yaklaşımıları: Ayıran İçerikler Ve Örtüßen Kavramlar (<i>Deniz KANTUR, Arzu İŞERİ SAY</i>)	473
.....371		
emede Ayşe 379	Türkiye'de Kalkınma Planları Kapsamında Turizmin Yeri Ve Türkiye Turizm Stratejisi 2023 Üzerine Bir Değerlendirme (<i>Boran TOKER, Aydın ÇEVİRGEN</i>).....	481
fat 387		
elik 396	Dinamik Kapasiteye Sahip Olmak İçin Liderlik Özelliklerine İhtiyacımız Var mı? (<i>Serkan TÜRKELİ</i>)	490
.....405		
erine 414	Halka Açık Şirketlerdeki Kurumsallaşma Düzeyinin İç Piyasadaki Rekabet Gücüne Etkisi (<i>Savaş TAVŞANCI</i>)	499
deki 418		
sından an 423	Endüstriyel Kümelerde Yenilikçilik: Firma Özellikleri Etkili Mi? (<i>Ayşe Elif SENGÜN, Çetin ÖNDER</i>)	507
ine 431		
rolü 440	Catışma Kararlarda Uzlaşı Mı Uzaklaşma Mı Yaratıyor? (<i>Senem BESLER, Aytil Ayşe ÖZDEMİR</i>)	516
.....444		
rhan 454	İnovasyon Sürecinin Performansını Artıracak Stratejilerin Platform Yaklaşımı İle Değerlendirilmesi (<i>Ömür Neczan TİMURCANDAY ÖZMEN, Engin Deniz ERİŞ, Ömür Yaşa SAATÇIOĞLU</i>)	528
	Stratejik Yöneticilerin (Üst Yönetim Ekibi) Yaş Dağılımının İşletme Performansı Üzerine Etkisi (<i>Muzaffer AYDEMİR, Azmi YALÇIN, Kemal Can KILIÇ</i>)	533
	Aile Şirketlerinde Stratejik Yönetim Düzeyleri Ve Firma Performansı İlişkisi (<i>Cemal ZEHİR, Erkut ALTINDAĞ, A.Zafer ACAR</i>)	538
	Türk Üniversiteleri Rekabetçi Olabilirler Mi? Üniversitelerin Stratejik Planları Üzerinden Bir Değerlendirme (<i>İzzet KILINÇ, Süleyman AĞRAŞ</i>)	547
	Üniversite-Sanayi-Devlet İşbirliğinde Potansiyel Fayda Ve Zararların İlgili Taraflarca Değerlendirilmesi (<i>Aysun ÇETİN, Mustafa KILIÇ</i>)	554
	Örgütsel Öğrenme Perspektifinden İnovasyon:Rekabetçi Türk İşletmelerine Ait Bir Vaka Çalışması (<i>Selen Kars ÜNLÜOĞLU</i>)	569
	4.BÖLÜM - ÖRGÜTSEL DÄVRANIŞ	576
	Çalışanların Coğul Özdeşleşme Düzeylerine Etki Eden Faktörler: Sigortacılık Sektöründe Görögül Bir Çalışma (<i>İpek Kalemcı TÜZÜN, Erdem KIRKBEŞOĞLU</i>)	577
	Sağlık Çalışanlarında Hizmete Yönelik Liderlik (Hizmetkâr Liderlik) Ve Page-Wong İle Patterson Ölçeklerinin Geçerlik Ve Güvenirlilik Araştırması (<i>Şebnem ASLAN, Musa ÖZATA</i>)	586
	Sosyal Sermaye Ve Planlı Davranış Teorisi Boyutlarında Örtülü Bilgi Paylaşımı: Bir Model Tasarım Ve Testi (<i>Aykut GÖKSEL, Belgin AYDINTAN, Dursun BİNGÖL</i>) ..	597

Yeni Bir Örgüt Kültürü Boyutu: Sıkılık – Esneklik (<i>Ahmet Murat FİŞ, S. Arzu WASTİ</i>)	611
Karanlık Liderliğin Çalışanların İşten Ayrılma Eğilimine Etkisi (<i>Muharrem TUNA, Ece KONAKLIOĞLU, Murat KIZANLIKLI</i>)	619
Küçük Ve Orta Ölçekli Aile Şirketlerinde Yönetimin Devri: Varisin Yönetime Hazırlanması Süreci (<i>Alev KATRİNİLİ, Ela Burcu UÇEL, Şebnem PENBEK</i>)	630
Akademisyenlerin Yönetim Ve Organizasyon Kongresine İlişkin Tutumlarını Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma (<i>Ahmet Cevat ACAR, Sait GÜRBÜZ, Ünsal SIGRI</i>)	635
Örgüt Kültürünün Çalışanların Tükenmişlik Duygusuna Etkisi: Bir Alan Araştırması (<i>Samet KAVOĞLU, Sinan ÜNSAR, Adil OĞUZHAN</i>)	648
Pozitif Örgütsel Davranış Değişkenleri (Pod) İle Yeni Araştırma Modelleri Kurma Arayışları: Pod'ının İşe Adamışlık, Tükenmişlik Ve Sinirim Üzerindeki Etkileri (<i>Sezer Cihan ÇALIŞKAN, Aslı ERİM</i>)	658
Özbenlik Değerlemesi (Core-Self Evaluation), Örgütsel Bağlılık Ve İş Tatmini İlişkisi: Kamu Kurumlarında Bir Araştırma (<i>Muharrem TUNA, Ece KONAKLIOĞLU, Murat KIZANLIKLI</i>)	671
Paternalist Liderliğin Çalışanların İş Tutumlarına Etkisi (<i>Ela ÜNLER-ÖZ, Bülent KILIÇ</i>)	681
İş Tatmini İle Üretkenlik Karşıtı Davranışlar Arasındaki İlişkinin Tespiti Üzerine Bir Araştırma (<i>Zeliha SEÇKİN, M. Faruk ÖZÇINAR, Yavuz DEMİREL</i>)	689
Otantik Liderlik Ölçeğinin Uyarlama Çalışması (<i>Akif TABAK, Ünsal SIGRI, Özgür ARLI, Serkan COŞAR</i>)	699
Yönetimde Pygmalion Etkisi: Akademik Yöneticilere Yönelik Bir Araştırma (<i>Ali AKDEMİR, Serhat SOYSEKERCİ</i>)	707
Çoklu Zekâ Liderlik Davranışlarının Belirleyicisi Olabilir Mi? Üniversite Öğrencileri Üzerinde Karşılaştırmalı Bir Araştırma (<i>Ahmet ERKUŞ, Engin COŞKUN, Mustafa POLAT</i>)	715
Birey-Örgüt İlişkisinin Nasıl Şekillendiğini Anlamaya Yönelik Çok Kültürlü Bir Çalışma (<i>Bilçin TAK</i>)	723
Hekimlerin Örgütsel Adalet Algıları Üzerine Bir Araştırma (<i>Necmettin CİHANGIROĞLU, Atihan NAKTİYOK, Bayram SAHİN</i>)	729
Sorumluluk Ve Duygusal İstikrar İle Lider-Üye Etkileşiminin, İş Tatmini Ve Örgütsel Vatandaşlık Davranışı Üzerindeki Rolü: Finans Sektöründe Bir Model Araştırması (<i>Mehmet KURTPINAR, Orhan SEZGİN, İbrahim Sani MERT</i>)	737
Psikolojik Sözleşme Ve Boyutlarının Güven Üzerindeki Etkileri: Sivas İli Kamu Sağlık Personeli Üzerinde Bir Araştırma (<i>Hande Mimaroğlu ÖZGEN</i>)	747

Örgütsel Politika Algısının Dağıtımsal Adalet, Lider Üye Etkileşimi Ve İş Doyumu İlişkisindeki Düzenleyici Rolü (*Alev KATRİNLİ, Gülem ATABAY, Gonca GÜNEY, Burcu GÜNERİ ÇANGARLI*) 760

Psikolojik Sermaye İle Mesleki Ve Örgütsel Özdeşleşme Arasındaki İlişkiler: Meslek Yaşamı Projesinin Aracılık Etkisi (*Ahmet ERKUŞ, Mine AFACAN FINDIKLI*) 766

Bilişim Teknolojilerinin Kabulünde Kişisel Yenilikçilik Bilişim Teknolojisi Kaygısı Ve Özyeterlilik İle Demografik Değişkenlerin Rolüne İlişkin Yapısal Modelleme (*Engin Deniz ERİŞ, Ömür Neczan TİMURCANDAY ÖZMEN, Pınar SÜRAL ÖZER*) 773

Örgütsel Engeller, Örgütsel Vatandaşlık Davranışları Ve Yaratıcı Davranış Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi (*Hülya GÜNDÜZ ÇEKMECELİOĞLU, Semra KÖSE*) 778

Örgütlerde Bilgi Paylaşımı Davranışını Etkileyen Faktörler: Elektronik Haberleşme Sektöründeki İşletmelerde Bir Araştırma (*F. Oben ÜRÜ, Sezer C. ÇALIŞKAN*) 787

Algılanan Rekabet İkliminin İş Tutum Ve Davranışlarıyla İlişkisinin Belirlenmesine Yönelik Bir Çalışma (*Adnan AKIN, M. Sadık ÖNCÜL, İhsan YÜKSEL*) 799

Kişisel Ve Ortamsal Özelliklerin Çalışanlara Etkisinde Pozitif Örgütsel Davranışların Ve İşle İlgili Tutumların Aracı Rolü (*Tuna USLU*) 807

Örgütlerde İntikam Niyeti Ve Affetme Eğiliminin Çalışanların Ruh Sağlıklarını Üzerindeki Etkileri (*Mahmut AKIN, Mahmut ÖZDEVECİOĞLU, Onur ÜNLÜ*) 818

Kişi-Örgüt Uyumu, İş Tatmini Ve Örgütsel Vatandaşlık Davranışları Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi (*Meral ELÇİ, Hülya GÜNDÜZ ÇEKMECELİOĞLU, Hülya GÜNDÜZ ÇEKMECELİOĞLU*) 826

Türk Polis Teşkilatında Örgütsel Alt Kültürler: Adana Emniyet Müdürlüğü'nde Bir Araştırma (*Ali DANIŞMAN, Mehmet Ali TEKİNER*) 835

Çalışma Arkadaşlarına Güven Ve Ölçümü (*Selin Eser ERDİL, S. Arzu WASTI*) 845

İşyerinde Romantizm: Otel İşletmeleri Üzerinde Tanım Ve Tipoloji Çalışması (*Yasemin ARBAK, Ebru GÜNLÜ*) 853

Sosyal Kaytarma Davranışı İle Algılanan Görev Görünürlüğü Arasındaki İlişkinin İncelenmesine Yönelik Bir Araştırma (*Altan DOĞAN, Serdar BOZKURT, Rıza DEMİR*) 862

İşyerinde Ayrımcılık: Sağlık Sektöründe Bir Araştırma (*Kerim ÖZCAN, Belkis ÖZKARA, Duygu KIZILDAĞ*) 869

Tükenmişlik Sendromu İle Örgütsel Vatandaşlık Davranışı Arasındaki İlişki Üzerine Bir Araştırma (*Hımmet KARADAL, Yavuz DEMİREL, Ebru GÜNER*) 873

İş Güvensizliği İle Baş Etme Stratejileri İki Ekstre Uç: Övd Ve İş Arama Davranışı (*Melih ASTARLIOĞLU, Seçil BAYRAKTAR KAZOZCU, Renin VARNALI*) 879

Pozitif Psikolojinin Örgütsel Davranışın Gelişmesi Üzerinde Etkileri Ve “Psikolojik Sermaye” Kavramı (<i>Ömer L. MET</i>)	889
İşleri Yavaşlatan 21. Yüzyıl Tembelliği: Siber-Kaytarma (<i>Meltem DİL ŞAHİN</i>).....	896
Algılanan Örgütsel Ve Amir Desteğinin Kariyer Durgunluğu (Plato) İle Örgüte Bağlılık Ve Örgütsel Vatandaşlık Davranışı Arasındaki İlişkilerdeki Rolü (<i>Uğur YOZGAT, Dide ÖZDEMİR</i>)	902
Algılanan Örgütsel Desteğin, Örgütsel Sinizm İle İlişkisi Ve İşten Ayrılma Niyetine- Etkileri: 4-5 Yıldızlı Otel İşletmeleri Üzerine Bir Araştırma (<i>Berrin GÜZEL, Nilüfer ŞAHİN PERÇİN, Şule AYDIN TÜKELTÜRK</i>).....	912
İş Doyumu Ve Kurumsal Bağlılık Arasındaki Şiliği; Türk İlaç Sektöründe Çalışan Tıbbi Tanıtım Temsilcileri Üzerine Bir Alan Araştırması (<i>Tuncay YILMAZ, Mesut AKDERE, Bora YENİHAN</i>).....	920

İŞ DOYUMU VE KURUMSAL BAĞLILIK ARASINDAKİ ŞLİŞKİ; TÜRK İLAÇ SEKTÖRÜNDE ÇALIŞAN TİBBİ TANITIM TEMSİLCİLERİ ÜZERİNE BİR ALAN ARAŞTIRMASI

Yrd. Doç. Dr. Tuncay YILMAZ

Sakarya Üniversitesi İİBF

Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü

Ph. D. Mesut AKDERE

University of Wisconsin-Milwaukee,
Department of Administrative Leadership

Bora YENİHAN

Sakarya Üniversitesi, SBE,
Çalışma Ekonomisi Yüksek Lisans Öğrencisi

Entelektüel sermayenin önem kazandığı günümüzde işletmeler, çalışanlarının iş doyumunu artırmak ve kurumsal bağlılık algılarını güçlendirmek adına önemli yatırımlar ve çalışmalar yapmaktadır. Özellikle insan kaynakları çalışmaları bu yatırımların temelini oluşturmaktadır..

İş işletmeler, temel amaçları olan “kar, büyümeye ve süreklilik” olgularını sağlayabilmelerinin insan faktörüne bağlı olduğunu kabul etmişler; insan faktörünü güçlendirmek ve örgüt kültürünü oluşturabilmek adına kurumsal bağlılık algısını artırmaları gerekliliğini benimsemişlerdir. Kurumsal bağlılık algısının güçlendirilmesi aşamasında iş doyumu hem bir araç hem de amaç olarak karşımıza çıkmaktadır..

Çalışmanın Amacı.

Çalışma, kurumsal bağlılık algısının güçlendirilmesinde iş doyumunun etkisini ortaya koymak ve Türk İlaç Sektöründe çalışan Tıbbi Tanıtım Temsilcilerinin kurumsal bağlılık algılarını ve iş doyum seviyelerini ölçmeyi amaçlamaktadır. Araştırmanın temel amacı ise; ilaç firmalarında çalışanların iş doyum seviyeleri ile kurumsal bağlılıklar arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığıının belirlenmesidir..

Çalışmanın Önemi.

Bu çalışma neticesinde, ilaç firması çalışanlarının, iş doyum seviyelerinin kurumsal bağlılık algılarını hangi düzeyde etkilediği belirlenecek ve kurumsal bağlılığın oluşturulmasında iş doyumunun etkileri incelenecaktır. Türk İlaç Sektöründeki yerli ve yabancı firmaların Marmara bölgesinde faaliyet gösteren çalışanları üzerinde yapılacak bu çalışmada, yerli ve yabancı şirket çalışanlarının kurumsal bağlılık algıları ve iş doyum seviyeleri karşılaştırmalı olarak incelenerek demografik faktörlerin etkileri araştırılacaktır..

Çalışmanın Yöntemi.

Kurumsal bağlılık algısı ve iş doyumu seviyeleri çerçevesinde, çalışanlara anket tekniği uygulanarak SPSS programı ile bu anketler yorumlanacaktır..

Çalışmanın İçeriği.

Teorik altyapı:

İnsan kaynakları yönetimi açısından önemli bir konu olan, "kurumsal bağlılık ve iş doyumu" 'nın tanımı, çalışanların iş doyumu ve kurumsal bağlılığa bakış açıları, kurumsal bağlılık ve iş doyumu arasındaki ilişki, kurumsal bağlılık ve iş doyumunu etkileyen faktörler gibi konulara yer verilecektir.

Uygulama kısmında: Çalışmanın ampirik yönü ele alınacaktır. İlaç firması çalışanlarının çalışıkları firmanın yerli/yabancı oluşu ve kazanç, cinsiyet, yaş, medeni durum, kıdem gibi demografik değişkenlere bağlı olarak kurumsal bağlılık algısı ile iş doyum seviyeleri arasında anlamlı bir ilişkinin olup olmadığı incelenecaktır. Ayrıca araştırmaya katılan ilaç firması çalışanlarının, kurumsal bağlılık algısı ve iş doyumu olgularına ilişkin bilgi, düşünce ve tutumlarına yönelik verilere uygulama çalışmasında yer verilecek ve açıklanmaya çalışılacaktır. Bunların ardından verilere dayanarak genel değerlendirme yapılacak ve sonuçlar bu bulgular ışığında irdelenecektir.

Ankete ilişkin değerlendirmeler SPSS 17.0 (Statistical Package for Social Sciences) programı kullanılarak yapılacak, veriler öncelikle tanımlayıcı daha sonra çıkarımsal istatistik bazında incelenecaktır. Demografik değişkenlere ait frekans dağılımları verildikten sonra, araştırmada kullanılan diğer değişkenlerin etkileşimi değerlendirilecektir. Değişkenler arasındaki farklılık ve ilişkilerin ortaya çıkarılmasıında T test ve Tek yönlü Varyans Analizi (One Way Anova) testleri kullanılacaktır. Ayrıca anket verilerinin güvenilirliği Cronbach Alpha değerinden yararlanılarak test edilecektir.